

dosljedno tome i neodgovornost zapovjednika i brođara za operacije koje prethode postavljanju tereta u skladište brođa i koje slijede nakon njegovog opasivanja za iskrcaj.

U pogledu časa preuzimanja i predaje tereta od strane brođara sud navodi: čas predaje tereta brođaru i izručenje primaocu ne sadrži jedan jedinstveni čin, nego, u normalnim slučajevima, kompleks operacija koje po zakonu ne padaju na odgovornost brođaru nego onomu za koga se te operacije vrše; a u svrhu da se brođar dovede u položaj da može izvršiti obveze prijevoznog posla.

Ovakvo tumačenje klauzule FIO nije protivno odredbi zakona o zabrani da brođar u svoju korist ugovara klauzule o odgovornosti. Zakon, naime, propisuje da brođar na temelju njegovih načela odgovara od časa preuzimanja tereta pa do njegove predaje primaocu. Medjutim i kad bi se dopustilo da je klauzula FIO u suprotnosti s navedenim zakonskim propisom, ona bi takodjer morala biti dopustiva, jer zakon izričito dopušta da brođar u svoju korist ugovara klauzule koje se odnose na period prije ukrcaja i poslije iskrcaja. Ove momente sud ocjenjuje kako je gore navedeno: časom slaganja tereta u brod, a kod iskrcaja njegovim opasivanjem za iskrcaj iz brođa.

Budući da je medju strankama nesporno da je šteta nastala za vrijeme iskrcaja tereta, to je sud, na gore izneseni način tumačeći klauzulu FIO, odbio tužbeni zahtjev.

/Dir.Mar 1963, str.544/

B.J.

OKRUŽNI SUD, Genova

Presuda od 28.XII 1961.

S.p.A. Enzo Viale & C. i Società in nome collettivo Gattiglia Fassinari & C. c/a Agenzia marittima Paolo Scerni i Neuchatel swiss general insurance company Ltd.

Prijevoz stvari morem - Zapljena tereta - Za zapljenu tereta prilikom ukrcaja a povodom krivičnog postupka brođar ne odgovara - Ako polica o osiguranju isključuje rizik zapljene, osiguratelj nije dužan nadoknaditi štetu nastalu zapljenom robe

Prilikom ukrcaja tereta na brod u luci u Buenos Airesu za Genovu, zapovjednik je dobio sudski nalog da, radi krivičnog postupka, mora držati na raspolaganje sudu teret na koji se nalog odnosi. Radilo se naime o tome da je na zahtjev krcačteljev pokrenut sudski postupak protiv jednoga njegovog službe-

nika pod sumnjom da je on ukrcao i prodao jednu teretnicu koja se odnosila upravo na teret koji se ukrcavao. Na osnovi toga naloga zapovjednik je iskrcao odnosni teret i otputovao. Kupac tereta tuži broдача i osiguratelja za naknadu štete, jer da teret nisu primili, premda su zakonitim putem došli do teretnice.

Sud je morao zauzeti stajalište na dva pitanja:

Da li je nalog suda za broдача predstavljao višu silu, i da li je ovaj rizik pokriven osiguranjem.

Tužitelj, u pogledu prvog pitanja, navodi da krivični sud nije naredio da se teret iskrcava, već da se samo drži na njegovu dispoziciju, a osim toga da je i sam postupak suda bio nezakonit, jer da je morao provesti zapljenu samo putem teretnice. Nadalje smatraju broдача krivim što nije upozorio sud da provadjanjem zapljene mogu doći u pitanje interesi trećih osoba.

Sud je odbacio sve ove tužiteljeve navode.

Nema dvojbe što se tiče broдача da za njega nalog suda ima sve bitne značaje više sile. Nalog je dao nadležni sud u krivičnom postupku, a zapovjednik ne može učiniti ništa drugo nego da mu se pokori. Nije, nadalje, shvatljivo što tvrde tužitelji kako se držanje tereta na dispoziciju suda može drukčije ostvariti nego njegovim iskrcajem. Što je, pita se sud, drugo u stvari i mogao učiniti broдач? Sigurno nije mogao stajati s brodom i ukrcanim teretom u luci Buenos Airesa neodređeno vrijeme dok se krivični proces ne završi. To bi u stvari bilo i apsurdno. Isto tako nije se mogao s teretom uputiti u Genovu, jer bi na taj način prekršio jasnu naredbu suda i prouzrokovao nemogućnost njene provedbe, budući da bi se roba nalazila izvan granica Republike Argentine. Što se tiče navoda da je sud morao zapljenu provesti putem teretnice u smislu člana 1997 talijanskog Građanskog zakonika, sud navodi da se taj član odnosi na građansko-pravnu zapljenu, a ne i na krivičnu. Broдач nije morao upozoravati sud na ugroženost prava trećih osoba, jer je ta okolnost sudu bila veoma dobro poznata. Uostalom postupak je bio proveden na zahtjev krcateljev, pa je krcatelj prouzrokovao štetu, te bi primalac načelno mogao tražiti od njega da mu ju nadoknadi.

U pogledu tuženih osiguratelja sud je odbio tužbeni zahtjev, jer je u polici osiguranja izričito navedena klauzula da "osiguranje ne pokriva nikakve ni direktne ni indirektno posljedice..... zapljene.....". U konkretnom slučaju radilo se, kako je gore navedeno, upravo o zapljeni, pa je taj rizik ostao na temelju police nepokriven.

/Dir.Mar. 1963, str.547/

B.J.